

har en »nær tilknytning« til det pågældende andet land. Hvor *lex causae* fremgår af en lovvalgsaftale, vil denne betingelse være opfyldt i relation til det land, hvis lov skulle anvendes i mangel af en lovvalgsaftale. Også andre lande kan imidlertid komme i betragtning, herunder navnlig de to parter hjemlande og opfyldelseslandet.

Udtrykket »tillægges virkning« er valgt, bl.a. fordi fremmede offentligretlige regler i reglen ikke kan tænkes anvendt i fuld udstrækning, men kun for så vidt angår visse virkninger, herunder navnlig ugyldighedsvirkning, f.eks. som følge af overtrædelse af monopolretlige regler.

Som nævnt indeholder stk. 1 ingen pligt, men alene en skønmæssig befojelse for domstolene. I sidste pkt. er der angivet visse retningslinier for de hensyn, som bør tages i betragtning.

Som eksempler på betydningen af art. 7, stk. 1, kan nævnes, at en dansk domstol, uanset at kontrakten indeholder en klausul om anvendelse af dansk ret, vil kunne tage hensyn til, at en kontraktsforpligtelse er ulovlig og ugyldig efter et andet lands monopollovgivning, eller anvende ufravigelige beskyttelsesregler af privatretlig karakter, som findes i den anden parts lov.

Under forhandlingerne om konventionen gav visse af de deltagende stater udtryk for betænkelighed ved art. 7, stk. 1, idet der navnlig henvistes til, at bestemmelsen kan skabe en generel usikkerhed om lovvalget og dermed virke konfliktskabende. På denne baggrund optog man en bestemmelse i konventionens art. 22 om, at en kontraherende stat kan tage forbehold om ikke at anvende art. 7, stk. 1. Når der ikke stilles forslag om, at Danmark skal gøre brug af denne forbeholdsmulighed, beror det på, at den skønmæssige befojelse, bestemmelsen indeholder, i princippet må antages at eksistere allerede i gældende dansk ret, og at det må antages, at domstolene vil kunne administrere bestemmelsen på en hensigtsmæssig måde. I denne forbindelse bemærkes, at anvendelse af et andet lands ufravigelige regler på tværs af de almindelige lovvalgsregler hidtil har været betragtet som noget, der kun undtagelsesvis kan komme på tale.

Efter ordlyden omfatter stk. 1 alene internationalt præceptive regler i en anden lov end den, som i øvrigt skal anvendes på kontrakten (*lex causae*). Man kan ikke heraf drage den modsætningslutning, at domstolen er forpligtet til at anvende alle internationalt præceptive regler i *lex causae*. Dette gælder kun i relation til privatretlige regler – hvilket blot er en følge af, at *alle* privatretlige regler i *lex causae* skal anvendes – hvorimod en sådan forpligtelse ikke kan antages at bestå i relation til

offentligretlige regler. Da offentligretlige regler i *lex causae* på den anden side bør kunne tillægges virkning i samme omfang som offentligretlige regler i en anden lov, må art. 7, stk. 1, finde tilsvarende anvendelse. Det bemærkes i denne forbindelse, at heller ikke nogen anden bestemmelse i konventionen kan antages at indebære en forpligtelse til at håndhæve fremmede offentligretlige regler. Der tænkes herved specielt på art. 3, stk. 3, art. 5, stk. 2, og art. 6, stk. 1.

Stk. 2 indeholder en hjemmel til at håndhæve alle internationalt præceptive regler i domstollandets lov, uanset hvilken lov der i øvrigt skal anvendes på kontrakten. Der stilles ingen yderligere betingelser, end at der efter domstollandets ret skal være tale om en internationalt præceptiv regel.

I relation til offentligretlige regler er stk. 2, som det fremgår af bemærkningerne i indledningen, kun udtryk for, hvad der også måtte gælde uden denne bestemmelse. Dette er en følge af, at offentligretlige regler falder uden for kontraktstatuttet.

Stk. 2 har derimod væsentlig betydning i relation til ufravigelige regler af privatretlig karakter. Bestemmelsen indebærer, at konventionsstaterne og disses domstole frit kan opretholde eller indføre andre begrænsninger i aftalefriheden end den, der følger af konventionens artikler 5, stk. 2, og 6, stk. 1, jfr. ligeledes bemærkningerne i indledningen. Når bortses fra disse regler, vil gennemførelse af konventionen derfor ikke i sig selv indebære nogen ændring med hensyn til dansk rets stilling til spørgsmålet om anerkendelse af parternes aftalefrihed. Begrænsninger, som er fastslået i gældende ret, vil blive opretholdt, og nye vil kunne gennemføres i lovgivning eller retspraksis, såvel i relation til eksisterende ufravigelige regler som i relation til senere gennemførte.

I dansk lovgivning er der kun relativt sjældent taget udtrykkelig stilling til, hvorvidt en ufravigelig privatretlig regel tillige skal anses for internationalt præceptiv. Som eksempler kan nævnes sølovens §§ 200 og 242. Hvor loven ikke tager udtrykkelig stilling til spørgsmålet, må dette – ligesom hidtil – afgøres af domstolene gennem en fortolkning, der tager hensyn til reglens formål, de involverede parter interesser og behovet for at håndhæve reglen også i internationale forhold. Det vil meget vel kunne forekomme, at en bestemt ufravigelig regel bør anses for internationalt præceptiv i visse, men ikke i andre situationer. Som eksempler på regler, som formentlig i et vist omfang må anses for internationalt præceptive, kan nævnes de ufravigelige regler i lejeloven, funktionærloven og forsikringsaftaleloven. Funktionærlovens regler og andre reg-